

Algengar neikvæðar hugsanir um svefn

Ráð til að skipta út algengum neikvæðum hugsunum um svefn

Feitletruðu setningarnar hér á eftir eru dæmi um algengar neikvæðar hugsanir um svefn. Setningarnar þar fyrir neðan (ekki feitletraðar) má nýta sem mótrök gegn þeim feitletruðu. Það sem segir í þeimfeitletruðu er oft einhliða, ýkt,órökrétt og getur valdið kvíða og í kjölfarið valdið verri líðan, haldið fyrir okkur vöku og þannig seinkað svefninum.

Ég mun ekki ná að sofna.

- Ég sofna alltaf á endanum. Þegar líður á nóttina og líkamshitinn lækkar eru meiri líkur á að ég nái að sofna.
- Þótt ég sofni seint og sofi stutt þá næ ég kjarnasvefni. Stuttur samfelldur svefn er betri en langur og slitróttur.

Ég vakna um miðja nótt eða snemma morguns og finnst ég vera glaðvakandi. Ég mun ekki ná aðsofna aftur.

- Ef ég vakna upp úr draumi er eðlilegt að fyrst um sinn líði mér eins og ég sé glaðvakandi. Staðreyndin er hins vegar sú að syfjan mun fljótlega færast yfir.

Ég mun ekki geta sinnt skyldum mínum á morgun vegna þreytu

- Í flestum tilfellum er það versta sem gerist eftir lítinn svefn er að ég verð ekki í mínu besta skapi daginn eftir.
- Ég get höndlað að tapa svefni, sérstaklega ef það gerist aðeins fáar nætur í viku.
- Ég hef áður sofið illa en samt náð að sinna skyldum mínum næsta dag.
- Mikilvægast er að ná kjarnasvefni og þótt ég missi svefn þá er líklegt að ég fái ágætis hvíld.

Ég verð að fá átta tíma svefn.

- Svefnþörf er mjög einstaklingsbundin. Meðal svefnþörf fullorðinna er 7 ½ klukkustund og sveiflur sem nema einni klukkustund frá meðaltali eru eðlilegar.
- Sjö klukkustunda svefn að meðaltali virðist skila hæstum lífslíkum.
- Gæði svefnsins skipta mun meira máli en lengd hans.
- Of mikill svefn getur haft verri áhrif en of stuttur svefn.

Ég svaf nánast ekkert síðustu nótt.

- Rannsóknir sýna að flestir vanmeta svefnlengd sína og ofmeta þannig vökutímann á nóttunni.
- Ég hef sennilega sofið meira en ég hélt.

Ég get ekki sofnað án svefnlyfja.

- Það er betra að sofna án svefnlyfja því mörg þeirra eru ávanabindandi og valda aukaverkunum.
- Mörg svefnlyf draga úr mikilvægustu stigum svefnsins (djúpsvefni og draumsvefni) og því er líklegt að ég sofi betur án þeirra.
- Rannsóknir sýna að árangur svefnlyfja er mjög takmarkaður og langtímanotkun að öllum líkindum gagnslaus.

- Ef ég finn jákvæð áhrif svefnlyfja eftir samfellda notkun er það líklega vegna lyfleysuáhrifa.
- Því fleiri nætur sem ég sef án svefnlyfja þeim mun auðveldara verður að sofa án þeirra.

Mér líður ömurlega í dag vegna þess hversu illa ég svaf.

- Líklega eru neikvæðar hugsanir að leika stórt hlutverk í að valda vanlíðaninni. Dragi ég úr neikvæðum hugsunum, mun líðanin batna.
- Ég get lítið gert í svefnleysinu í nótt en með jákvæðum hugsunum get ég reynt að hafa áhrif á líðanina núna.

Hvað er eiginlega að mér? Ég mun aldrei ná að sofa vel!

- Í flestum tilfellum orsakast svefnleysi af lærðum hugsunum og atferli. Langflestir geta komist út úr vítahring svefnleysis með því að læra að breyta atferli sínu og hugsunum.
- Svefnleysi er mjög algengt. Stór hluti fullorðins fólks þjáist af svefnleysi í einhverri mynd.